

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a JUDr. Ing. Viery Horčicové v právní věci žalobce: **KERAMOST, a. s.**, se sídlem Žatecká 1899/25, Most, zast. JUDr. Dušanem Rendlem, advokátem, se sídlem SNP 1872, Most, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje, odbor dopravy**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 7. 2009 čj. 100315/2009/KUSK,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru dopravy, ze dne 23. 7. 2009 čj. 100315/2009/KUSK a rozhodnutí Městského úřadu Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, odboru dopravy, ze dne 1. 6. 2009 sp.zn. 150/14804/2009 se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 7.760,- Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám JUDr. Dušana Rendla, advokáta.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, odboru dopravy, ze dne 1.6. 2009 sp.zn. 150/14804/2009 a toto rozhodnutí potvrzeno. Citovaným rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byla žalobci uložena pokuta za protiprávní jednání uvedené v § 19, § 42b odst. 1 písm. g) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, kterého se měl dopustit tím, že znečistil komunikaci č. III/10163 vytěženým materiálem přepravovaným z povrchového lomu k dalšímu zpracování mezi městysem Nehvizdy a obcí Horoušany, a to v délce cca 200 m, čímž došlo k rozporu s ustanovením § 28 odst. 1 zákona. Za toto jednání byla žalobci podle § 40 odst. 4 písm. a) zákona a § 42b odst. 1 písm. g) zákona uložena pokuta ve výši 50.000,- Kč.

Žalobce v žalobě uvádí, že odpovědnost za předmětný správní delikt je dána tehdy, pokud se tato konkrétní osoba svým protiprávním jednáním dopustí správního deliktu. Žalobce má za to, že z jednotlivých důkazů, které byly v tomto případě opatřeny, nevyplynula skutečnost, že by předmětný úsek silnice znečistil žalobce v souvislosti s výkonem své podnikatelské činnosti a nebylo prokázáno, že by to byl žalobce, kdo svým jednáním porušil ustanovení § 19 odst. 2 zákona.

Žalobce má za to, že správní orgán prvního stupně dospěl po provedení jednotlivých důkazů ke skutkovým závěrům, které však nemají oporu v provedeném dokazování. Žalobce poukazuje na to, že žalovaný nevzal při svém rozhodování do úvahy jako důkaz zápisy z jednání ohledně špatného stavu vozovky Nehvizdy - Horoušany ze dne 21.2. 2008, ze kterého mj. vyplývá, že stav předmětné vozovky je špatný a v úseku přibližně 300 metrů dokonce kritický. Žalovaný nevzal v potaz závěr tohoto jednání, ze kterého mimo jiné vyplývá konstatování, že je nutné předmětnou vozovku rozšířit s tím, že Správa a údržba silnic Mnichovo Hradiště se zavázala hlídat stav krajnic a tyto udržovat dosypáváním recyklátu.

Žalobce má za to, že v řízení nebyl předložen jediný důkaz, ze kterého by vyplynulo, že ke znečištění předmětného úseku vozovky došlo protiprávním jednáním žalobce. Nelze vyloučit, že znečištění předmětné části vozovky způsobily třetí osoby (například při vyhýbání osobních a nákladních automobilů na úzké části vozovky) s tím, že v takovém případě by byly tyto osoby odpovědné za správní delikt nebo přestupek.

Uvedené skutečnosti však nevzal v úvahu při svém rozhodování ani správní orgán prvního stupně ani žalovaný.

Žalobce má dále za to, že předmětné rozhodnutí žalovaného je v rozporu se správním řádem, neboť jím bylo potvrzeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které bylo v rozporu s ustanovením § 68 odst. 2 správního řádu, neboť rozhodnutí správního orgánu prvního stupně neobsahovalo náležitosti, které by mělo dle shora uvedeného ustanovení mít, neboť ve výroku nebylo vůbec uvedeno, kdy mělo dojít ke znečištění předmětné části vozovky. Tato skutečnost pak nevplývala ani z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě, které bylo soudu doručeno dne 30.12. 2009, uvedl, že žalobu nepovažuje za důvodnou. K tomu uvedl, že ze spisové dokumentace je zřejmé, že žalobce byl na jím vyvolaný protiprávní stav dlouhodobě a opakovaně upozorňován bez toho, že by prokázal, že vynaložil veškeré úsilí, aby porušení právní povinnosti zabránil. Svým opakovaným protiprávním jednáním se tak dopouštěl pokračování ve správním deliktu, neboť jednotlivá dílčí porušení zákona naplňují v souhrnu skutkovou podstatu téhož správního deliktu.

Námítka žalobce, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, je dle názoru žalovaného činěna účelově, bez znalosti dotčené hmotné a rovněž procesně právní úpravy.

Z výpisu z obchodního rejstříku žalobce je zřejmé, že předmětem jeho podnikání je kromě jiného těžba a úprava silikátových a nerudných surovin a s tím související výroba stavební a technické keramiky. Ze spisu je zřejmé, že v souvislosti s předmětem podnikání provozovny žalobce byl žalobcem znečišťovaný stav pozemní komunikace číslo III/10163 v části, po které projížděla vozidla žalobce nebo jím nasmlouvaného dopravce mezi místem těžby nerostné suroviny a závodem žalobce, kde dochází ke zpracování této suroviny, starosty dotčených obcí opakovaně řešen ve spolupráci se Správou a údržbu silnic Mnichovo Hradiště,

odborem dopravy Městského úřadu Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, odborem životního prostředí Krajského úřadu Středočeského kraje, Krajskou hygienickou stanicí Středočeského kraje či příslušnými orgány Policie České republiky. S ohledem na jednání žalobce s představiteli obce Horoušany k záměru využít pozemkovou parcelu č. 576/1 jako přístupovou komunikaci mezi provozovnou žalobce a místem těžby nerostné suroviny, je zřejmé, že žalobce byl s protiprávním stavem, který vyvolal, srozuměn a hodlal ve smyslu vedených jednání v budoucnu takový stav řešit. Nečinil však žádná opatření, jež by zabránila opakujícímu se porušování zákona.

Předpokladem liberace za postupu podle § 43 odst. 1 zákona by bylo prokazatelné zřízení místa očisty v provozovně žalobce a zároveň v místě těžby, kde by všechna nákladní vozidla byla před vyjetím na silnici náležitě očištěna a náklad byl překryt plachtou nebo jinak zabezpečen před padáním z vozidel a znečišťováním dotčené komunikace. Tuto zákonnou podmínku žalobce důkazně nedoložil a na svoji obranu neuvedl žádnou ze skutečností, k níž by správní orgán byl povinen přihlédnout.

Nad rámec listinných důkazů založených ve spise je z fotodokumentace zřejmý stav opakovaného znečišťování dotčené pozemní komunikace a tento stav lze osvědčit svědecky. Správní orgány nejsou vázány návrhy účastníka řízení, které by se mohly jevit nadbytečné, neúčelné a které by při jejich provedení prokazovaly skutečnosti již známé, které by byly ekonomicky nepřiměřeně náročné vůči předmětu řízení, které se přímo daného předmětu řízení netýkají nebo nejsou podány formou, kterou zákon pro provedení určitých právních úkonů vyžaduje.

Ze všech uvedených důvodů žalovaný navrhuje, aby byla podaná žaloba zamítnuta jako nedůvodná.

Ze správního spisu byly zjištěny následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Opatřením ze dne 7.4. 2009 správní orgán prvního stupně zahájil správní řízení ve věci správního deliktu a předvolal statutárního zástupce žalobce k ústnímu jednání na den 24.4. 2009.

Dne 20.4. 2009 byl při ústním jednání bez přítomnosti žalobce proveden výslech svědka, a to pana V. U., pracovníka správního orgánu prvního stupně. Tento svědek uvedl, že v posledních letech bylo učiněno ze strany občanů obce Horoušany, vedení Obecního úřadu Horoušany a Správy a údržby silnic Mnichovo Hradiště několik podnětů a stížností ve věci znečištění předmětné pozemní komunikace. Při následných provedených šetřeních bylo shledáno, že podané ústní stížnosti jsou oprávněné a pravdivé. Následně byl vždy na pracovišti povrchového lomu kontaktován odpovědný pracovník žalobce a byl vyzván k okamžitému odstranění nánosů z povrchu znečištěné komunikace.

Při ústním jednání s žalobcem dne 24.4. 2009 byly zmocněnému zástupci žalobce předloženy podklady pro rozhodnutí. Zástupce žalobce k těmto podkladům uvedl, že podle jeho názoru neprokazují skutkovou podstatu správního deliktu, tj. neprokazují znečištění vozovky žalobcem. Se zahájením správního řízení žalobce nesouhlasí, neboť své povinnosti vyplývající ze zákona o pozemních komunikacích plní. Vzhledem k tomu, že s některými důkazy se nemohl dříve seznámit, žalobce předložené důkazy prostuduje a následně se vyjádří. V následném vyjádření ze dne 22.5. 2009 žalobce uvedl, že v době, kdy byla provedena kontrola ze strany Správy a údržby silnic a následně podána stížnost na žalobce, je zřetelné z fotodokumentace, že vlivem vyšších teplot docházelo v té době ke značnému tání sněhu, což bylo hlavní příčinou znečištění vozovky. Fotodokumentace podle jeho názoru

potvrzuje, že na vozovce nebyly hrubé nečistoty, vozovka byla mokrá po úklidu žalobcem. Žalobce dále uvádí, že i z fotodokumentace je zřejmé, že krajnice vozovky nemá spád k příkopu a že krajnice jsou plné vody nejen po umytí vozovky, ale i po roztátém sněhu. Z tohoto důvodu dochází ke znečišťování i v době, kdy žalobce neprovádí žádné přepravy. Důvodem znečištění je, že při střetu jakýchkoliv protijedoucích nákladních vozidel je bláto z nezpevněných krajnic vyneseno zpět na vozovku. Žalobce opětovně uvedl, že plní povinnosti dané zákonem o pozemních komunikacích a odstraňuje nečistoty z vozovky, a to nejen tehdy, kdy je původcem znečištění.

Rozhodnutím ze dne 1.6. 2009 sp.zn. 150/14804/2009 správní orgán prvního stupně uložil žalobci pokutu ve výši 50.000,- Kč za protiprávní jednání uvedené v § 19, § 42b odst. 1 písm. g) zákona, kterého se měl dopustit tím, že znečistil komunikaci č. III/10163 vytěženým materiálem přepravovaným z povrchového lomu k dalšímu zpracování mezi městysem Nehvizdy a obcí Horoušany, a to v délce přibližně 200 metrů, čímž došlo k rozporu s ustanovením § 28 odst. 1 zákona. V odůvodnění tohoto rozhodnutí správní orgán prvního stupně vyjmenoval použité důkazní prostředky a následně uvedl, že je posoudil jednotlivě i ve vzájemné souvislosti a dospěl k závěru, že zjištěným jednáním je naplněna skutková podstata správního deliktu podle § 19, § 42b odst. 1 písm. g) zákona. S přihlédnutím k výsledku provedeného řízení vyměřil pokutu v dolní možné hranici, neboť je toto protiprávní jednání prvním správním deliktem, kterého se žalobce dopustil. Na druhou stranu znečišťování komunikace vedlo ke zhoršování sjízdnosti pozemní komunikace a tím i k ohrožení bezpečnosti silničního provozu a následným možným způsobeným škodám na majetku a zdraví občanů.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, kde argumentoval shodně jako později v podané žalobě.

O odvolání rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 23.7. 2009 č.j. 100315/2009/KUSK tak, že odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil. V odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedl, že v rámci provedeného dokazování správním orgánem prvního stupně byly dostatečně prokázány důvody a rozsah znečištění silnice č. III/10163 vytěženým materiálem při jeho přepravě z povrchového lomu k dalšímu zpracování v rámci předmětu podnikání žalobce. Následně uvedl, že podle § 52 správního řádu správní orgán není povinen provést důkazy, které jsou nadbytečné, neúčelné, prokazují již známé skutečnosti či jsou ekonomicky nepřiměřeně náročné vůči předmětu řízení. Námitky odvolatele jsou pouhým účelovým, důkazně nedoloženým tvrzením.

Následně žalovaný vyjmenoval podklady pro rozhodnutí obsažené ve spise a uvedl, že odkazy odvolatele na soukromoprávní skutečnosti týkající se ústních závazků pracovníků Správy a údržby silnic Mnichovo Hradiště nejsou předmětem správního řízení a že snaha odvolatele odkázat ve věci odpovědnosti za znečištění komunikace na provoz třetích osob, je pouhým účelovým a nepodloženým tvrzením, s ohledem na strukturu materiálu, který je odvolatelem nebo osobou smluvně zajišťující takovou činnost přepravován po dotčené silnici. Pokud by správní orgán nechal vyhotovit znalecký posudek, kterým by byl protiprávní stav prokázán nad rámec doložené listinné dokumentace, byl by povinen podle § 79 odst. 5 správního řádu požadovat po žalobci náhradu nákladů řízení vyvolaného porušením právní povinnosti.

Námitky žalobce ve vztahu k porušení ustanovení § 68 odst. 2 správního řádu neshledal žalovaný za akceptovatelné s odkazem na prokázané dlouhodobé a opakující se porušování právní povinnosti, kterým byl založen správní delikt podle § 42b odst. 1 písm. g) zákona.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť mu to umožňuje ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) a písm. c) s. ř. s.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Městský soud v Praze se nejprve zabýval námitkou žalobce, podle níž je žalobu napadené rozhodnutí o odvolání nezákonné, neboť potvrdilo jako správné prvoinstanční rozhodnutí, v jehož výroku není uveden čas spáchání údajného správního deliktu. Tato námitka je důvodná. Lze odkázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, čj. 2 As 34/2006-73, podle něhož „výrok rozhodnutí o jiném správním deliktu musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. Neuvede-li správní orgán takové náležitosti do výroku svého rozhodnutí, podstatně poruší ustanovení o řízení [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]. Zjistí-li soud k námitce účastníka řízení existenci této vady, správní rozhodnutí z tohoto důvodu zruší.“ Soud v podrobnostech odkazuje na odůvodnění tohoto usnesení (publikováno pod č. 1546/2008 Sb. NSS, dostupné na www.nssoud.cz), od něhož nemá důvodu se v projednávané věci odchýlit.

V projednávané věci to znamená, že soud může jen velmi obtížně posoudit důvodnost některých žalobních námitek, neboť shora popsána vada to již sama o sobě znemožňuje. Lze totiž např. obtížně posuzovat důvodnost obrany žalobce s poukazem na počasí v zimních měsících, když není zřejmé, kdy vlastně mělo ke spáchání správního deliktu dojít. V daném případě přitom nelze dobu, kdy mělo ke spáchání správního deliktu dojít, zjistit ani z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. I přesto lze v některých ohledech přisvědčit i dalším žalobním námitkám.

Podle § 42b odst. 1 písm. g) zákona právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že znečistí nebo poškodí dálnici, silnici nebo místní komunikaci, její součást nebo příslušenství.

Aby mohl být určitý subjekt za tento správní delikt postižen, je zapotřebí, aby bylo prokázáno nejen to, že došlo ke znečištění pozemní komunikace, ale je třeba zároveň prokázat, v důsledku čí činnosti k tomuto znečištění došlo. Je pak třeba zdůraznit, že i ve správním trestání platí presumpce nevinny a správní orgány tak musí odpovědnost za správní delikt jednoznačně prokázat, důkazní břemeno v tomto ohledu leží na správním orgánu, nikoli na účastníku řízení. Popírá-li účastník řízení odpovědnost za správní delikt (jako je tomu v daném případě), je třeba jeho obranu přesvědčivými argumenty vyvrátit a tyto argumenty podložit důkazy provedenými a získanými zákonným způsobem.

Je třeba konstatovat, že správní orgány těmto svým povinnostem v daném případě rozhodně nedostály. Správní orgán prvního stupně jednotlivé podklady pro rozhodnutí pouze vyjmenoval a následně bez dalšího uvedl, že „dospěl k závěru“, že byla naplněna skutková podstata správního deliktu. Žalovaný pak námitky žalobce „vypořádal“ strohým konstatováním, že žalobce jím tvrzené skutečnosti nijak důkazně nedoložil. Žádnou takovou povinnost ovšem žalobce neměl, neboť bylo naopak povinností správních orgánů žalobci spáchání správního deliktu prokázat a vyvrátit jeho obranu, jak již bylo shora odůvodněno.

Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné

nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů (viz rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, čj. 6 A 48/92-23).

V daném případě ani jeden z rozhodujících správních orgánů neuvedl, jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, neboť oba správní orgány podklady pro rozhodnutí ve svých rozhodnutích pouze vyjmenovaly. Ve vztahu k obraně žalobce, vycházející z možnosti, že ke znečištění komunikace mohlo dojít při běžném provozu ze strany třetích osob, pak žádný ze správních orgánů konkrétně neuvedl, proč považují tuto verzi případu za nemožnou a které konkrétní důkazy tuto skutkovou verzi vyvracejí. Za této situace nemůže podrobit jakémukoli hodnocení shromážděné podklady ani soud, neboť je v první řadě povinností správních orgánů, aby tuto úvahu provedly a soud ji může podrobit přezkumu teprve poté, co správní orgány tuto svoji úvahu přezkoumatelným způsobem uvedou v odůvodnění svých rozhodnutí.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že důvody, na jejichž základě soud žalobě vyhověl, dopadají i na rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, zrušil soud současně i toho rozhodnutí. Právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Žalobce měl se svojí žalobou úspěch a náleží mu proto náhrada důvodně vynaložených a prokázaných nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Tyto náklady spočívají v nákladech souvisejících se zastoupením advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů za 2 úkony právní služby po 2100 Kč (za převzetí věci a sepsí žaloby), a 2 režijní paušály po 300 Kč. Celkem tedy činí náklady na právní zastoupení 4.800,- Kč. K tomu se připočítává daň z přidané hodnoty ve výši 20 %, jíž je žalobcův advokát plátcem, ve výši 960 Kč. Další náklady představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč. Proto soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení ve výši 7.760 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 31. ledna 2012

Mgr. Jana Brothánková, v.r.
předsedkyně senátu